

Aktualūs Antikos civilizācijas (dēstymo) aspektai

Doc. dr. Nijolė Juchnevičienė, VU Klasikinės filologijos katedra

Lotynų kalbos ir Antikos kultūros ugdymo aktualijos naujais mokslo metais

Nacionalinė švietimo agentūra, 2024

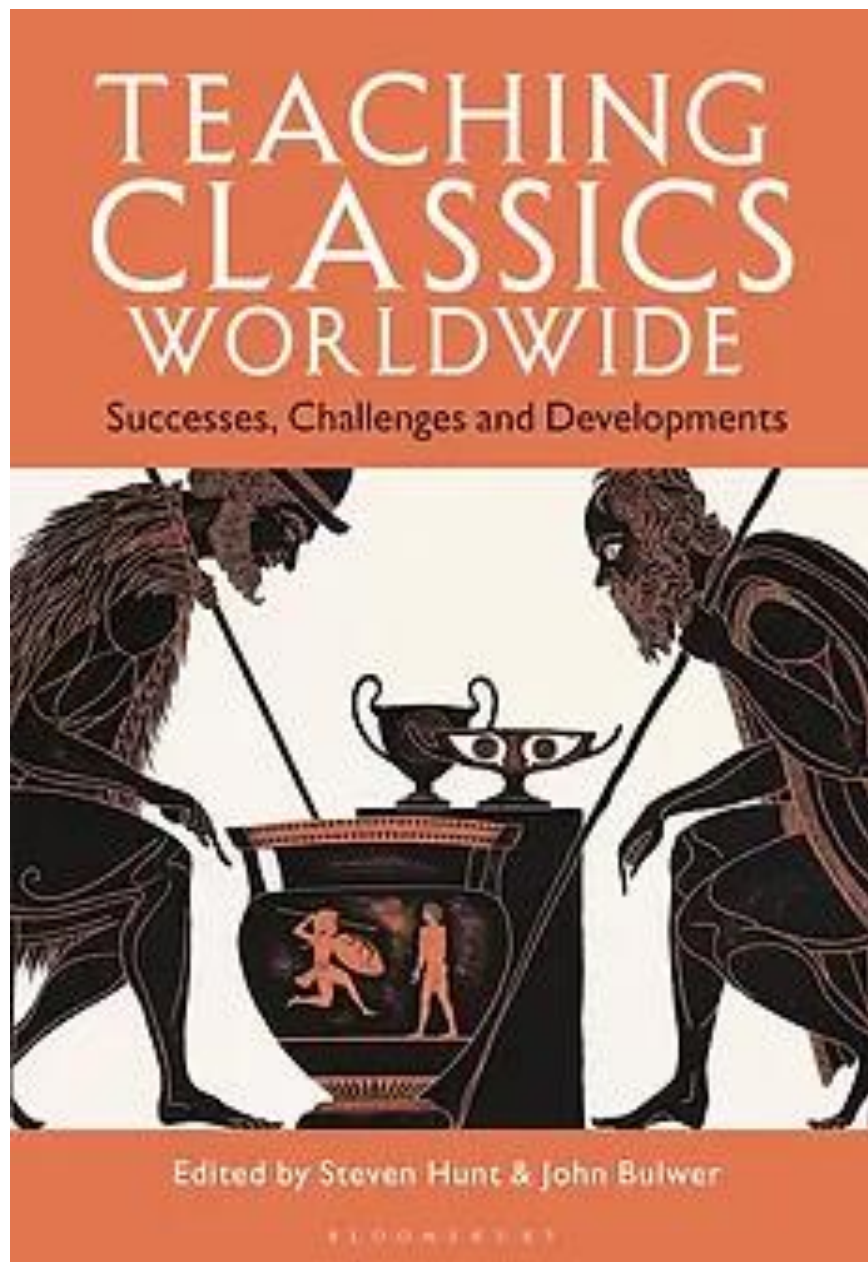
Teaching Classics Worldwide

Edited by Steven Hunt and John Bulwer

Bloomsbury Academic

ISBN 9781350427617

Published 6th February 2025

Ši knyga skirta mokytojams, dėstytojams bei švietimo politikos formuotojams. Tai yra sisteminis šiuolaikinio klasikinių kalbų, literatūros ir civilizacijos mokymo pasaulio mokyklose vadovas. Knygoje nagrinėjamos šiuolaikinės klasikinių kalbų ir Antikos kultūros mokymo tendencijos, vertinamas mokymo programų įvairovės pagrįstumas ir atsakoma į klausimą, kodėl klasikiniai dalykai reikalingi šiuolaikinėse mokyklose.

Teaching Classics Worldwide

- Knygoje aptariamas klasikinių kalbų ir Antikos kultūros dėstymas Europos, Afrikos, Šiaurės ir Pietų Amerikos, Australijos, Azijos mokyklose.
- Aprašyta klasikinių disciplinų padėtis pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose daugiau nei 60 pasaulio šalių, tarp jų ir Lietuvoje.
- Klasikinės kalbos ir Antikos kultūra bei istorija studijuojami ir tokiose ne Vakarų civilizacijai priklausančiose šalyse kaip Japonija, Irakas, Kinija, Pietų Korėja, Šri Lanka, Gana, Nigerija, Zimbabvė ir daugelyje kitų.
- Kai kurių šalių aukštosiose mokyklose vykdomos šių disciplinų mokytojų rengimo programos (pvz., JK); kitose šalyse Klasikinių studijų programų studentai turi įgyti papildomą pedagogo kvalifikaciją.
- Kembridžo universitetas leidžia šiems mokytojams skirtą atviros prieigos mokslinį žurnalą ***Journal of Classics Teaching*** –

<https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-classics-teaching>

Asociacijos *Euroclassica* 2019–2020 atliktos apklausos duomenys

(atsakymus pateikė ne visos šalys)

- Šiuo metu vien Europoje klasikinių kalbų ir(ar) Antikos kultūros mokosi daugiau nei 2 mln. pagrindinio ir vidurinio ugdymo įstaigų (11–18 metų) moksleivių (didžioji dauguma – lotynų kalbos).
- Kai kuriose šalyse šių disciplinų mokoma pradinėse mokyklose, ir yra išleista joms skirtų vadovėlių (pvz., Jungtinėje Karalystėje, Italijoje, Belgijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Graikijoje ir kt.).
- Daugelio Europos šalių ugdymo politikos formuotojų ir visuomenės nuomonė yra palanki klasikinių disciplinų plėtrai (pvz., Austrijoje, Belgijoje (Fl), Danijoje, Jungtinėje Karalystėje, Kroatijoje, Maltoje, Norvegijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Rumunijoje).
- Vien Olandijoje veikia 35 klasikinės gimnazijos.
- Kai kuriose šalyse su Antikos kultūros elementais susipažįstama ikimokyklinio ugdymo įstaigose (pvz., Ispanijoje).

Bendra Europos šalių švietimo ministrų deklaracija
siekianti stiprinti bendradarbiavimą plečiant lotynų ir
senosios graikų kalbų mokymą
2022-04-18

Pasirašė Prancūzijos, Italijos, Kipro ir Graikijos
švietimo ministrai

Joint Declaration of European Ministers of Education to Strengthen European Cooperation on Latin and Ancient Greek (English version)

It is our conviction that learning about ancient languages and cultures, acquiring translation skills and forming an understanding of a humanist culture support the acquisition of fundamental knowledge and learning, increase understanding of contemporary society, enhance critical thinking and develop the necessary perspective for students to become autonomous European citizens upholding shared values.

We affirm a common desire to place the humanities at the heart of learning, thereby demonstrating the contemporary relevance of Latin and Ancient Greek and promoting their revival and uptake.

The signatories agree to establish a highlevel group of international experts to reflect on an overarching and international strategy for the promotion and development of Latin and Ancient Greek

Esame įsitikinę, kad senųjų kalbų ir kultūrų pažinimas, vertimo įgūdžių įgijimas ir humanistinės kultūros supratimas padeda įgyti fundamentalų išsilavinimą, geriau suprasti šiuolaikinę visuomenę, stiprina kritinį mąstymą ir ugdo būtiną perspektyvą, kad mokiniai taptų savarankiškais Europos piliečiais, puoselėjančiais bendras vertybes.

Patvirtiname bendrą troškimą, kad humanitariniai mokslai taptų svarbiausiu mokymosi dalyku, apimančiu taip pat ir klasikinių kalbų ir Antikos kultūros dėstymą, labai aktualų ir šiais laikais.

Pasirašiusiosios šalys susitaria sudaryti aukšto lygio tarptautinių ekspertų grupę, kuri apsvarstytų bendrą tarptautinę lotynų ir senovės graikų kalbų skatinimo ir plėtimo strategiją.

**Neformaliųjų studijų programa, parengta studijų programos
„Klasikinė (lotynų ir senovės graikų) filologija“
(6121NX015) pagrindu
Lotynų kalbos ir Antikos kultūros modulio programos planas**

Studijų dalykai	ECTS kreditai	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinės valandos	Savarankiškas darbas
1 semestras	30	800	288	512
Lotynų kalba I/III	10	260	128	132
Antikos mitologija mene	5	158	48	110
Graikų literatūros istorija	10	224	64	160
Graikijos kultūra ir menas	5	158	48	110

2 semestras	30	800	288	512
Lotynų kalba II/III (Karo ir meilės tekstai: Cezaris, Ovidijus, Katulas ir kt.)	10	260	128	132
Romos istorija	5	158	48	110
Romėnų literatūros istorija	10	224	64	160
Romos kultūra ir menas	5	158	48	110
3 semestras	30	800	288	512
Lotynų kalba III/III (Laiškas romėnų literatūroje: Ovidijus, Plinijus, Ciceronas ir kt.)	10	260	128	132
Neolotyniškieji LDK tekstai	10	224	64	160
Didžiosios Antikos asmenybės	5	158	48	110
Lotynų kalbos mokymo metodika	5	158	48	110
Iš viso:	90	2400	864	1536

Neformaliojo švietimo programa

LOTYNŲ KALBOS IR ANTIKOS KULTŪROS MOKOMOJO DALYKO MODULIS

Programos tikslas - papildant aukštojoje mokykloje įgytą pedagogo kvalifikaciją, išugdyti lotynų kalbos ir Antikos kultūros mokomojo dalyko kompetencijas, būtinas norint dirbti ugdomo įstaigose šio dalyko mokytoju (-a).

Trukmė - 2024 m. spalio mėn. (rudens semestras) - 2026 m. sausio mėn. (rudens semestras)

Kaina asmeniui - 3836 Eur (kompensuojama)

Išduodamas dokumentas – Studijų pažymėjimas ir akademinė pažyma

Programa yra universitetinių studijų I (bakaluro) pakopos studijų programos „Klasikinė (lotynų ir senovės graikų) filologija“ (valstybinis kodas 6121JX038) dalis.

Lotyniško teatro festivalis-konferencija THALIA yra unikalus ne tik Europoje, bet ir pasaulyje renginys, sutraukiantis gyvosios lotynų kalbos ir antikinio-renesansinio teatro mėgėjus iš Belgijos, Italijos, Ispanijos, Lenkijos, Vokietijos ir kitų valstybių. Festivalio metu Vilniaus universiteto auditorijos ir Teatro salėje aidi lotynų ir senovės graikų kalbos, kuriomis skaitomos paskaitos, vyksta diskusijos ir pristatomi spektakliai.

THALIA – tai septynias dienas trunkantis tarptautinis festivalis-konferencija, skirta antikinio ir renesansinio teatro paveldui puoselėti bei kultūriniam dialogui kurti. Festivalis THALIA pirmą kartą buvo surengtas 2022 m. Vicenzoje, Italijoje. Jį rengia Italijoje veikianti švietimo organizacija „Schola Humanistica“. Antrą kartą vykstantį tarptautinį renginį 2024 m. Vilniuje organizavo Klasikų asociacija ir Vilniaus universitetas.

www.klasikai.lt

The poster features a central illustration of a woman's head and shoulders, rendered in a light blue, sketch-like style. She has a crown of birds, including a phoenix, on her head. The background is a solid blue color. Text is overlaid in white and red.

THALIA MMXXIV
Theatri Artisquae Ludicrae Iugis Agones
International Theatre Festival
in Latin and Ancient Greek

Metamorphoses

2nd Certamen

4–11 August, 2024
Vilnius, Lithuania

Logos for Schola Humanistica, Societas Classica, and Vilnius University are located in the bottom right corner.

The festival was partially funded by the Lithuanian Science Council (Agreement No. S-ACO-24-12)

Jau daugiau nei dešimtmetį vykstanti Klasikų akademija siekia kelių tikslų: parodyti mokiniams, kiek daug sričių apima klasika, kad klasiką studijuojantis žmogus yra ne tik filologas, bet ir filosofas, menotyrininkas, religijotyrininkas; užmegzti lygiavertę diskusiją su mokiniais visais juos dominančiais klausimais (pvz., kas yra meilė, konfliktas, valstybė, politika, draugystė?); parodyti humanitarinių mokslų ir klasikinių studijų plotį ir gylį.

Beveik viskas, kas mums atrodo modernu ir šiuolaikiška, iš tiesų yra tik vėlyva antikinių idėjų realizacija. Akademijoje moksleiviai gali susipažinti su Antikos paveldu ir patys aptarti antikinių idėjų reikšmę Lietuvos ir Vakarų kultūrai, reflektuoti, diskutuoti. Kiekvienais metais naujos Klasikų akademijos paskaitų ir seminarų temos moksleivius kviečia pasinerti į Vakarų kultūros ištakas, gilinti savo istorijos, meno, kultūros bei literatūros žinias.

www.klasikai.lt

ECCL (European Curriculum for Classical Languages):
ELEX (Lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada) 2023 m. rezultatai (1)

Šalis	*Vestibulum (III)	Vestibulum (II)	Vestibulum (I)	Dalyviai	Ianua (III)	Ianua (II)	Ianua (I)	Dalyviai	Mokyklos / iš jų – klasikinės gimnazijos
Austrija	26	12	1	148	51	29	0	115	8 / 8
Belgija (F)	231	65	13	875	72	64	3	302	29 / 20
Belgija (W)	39	12	0	277	68	28	4	171	14 / 12
Bosnija Herzegovina	11	18	2	53	4	3	0	9	6 / 2
Kroatija	89	20	14	416	26	11	5	81	31 / 9
Prancūzija	155	52	7	770	24	6	5	119	34 / 11
Vokietija	28	8	1	333	17	4	1	102	16 / 6
Graikija	18	2	0	34	0	0	1	2	2 / 1
Italija	8	8	0	33	0	0	0	0	1 / 0
Lietuva	8	4	3	334	12	1	0	134	8 / 1

*Vestibulum – pradedantieji; Ianua – pažengusieji; III – bronzos medalis, II – sidabro medalis, I – aukso medalis.

ECCL (European Curriculum for Classical Languages):
 ELEX (Lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada) 2023 m. rezultatai (2)

Šalis	Vestibulum (III)	Vestibulum (II)	Vestibulum (I)	Dalyviai	Ianua (III)	Ianua (II)	Ianua (I)	Dalyviai	Mokyklos/ iš jų - klasikinės gimnazijos
Nyderlandai (Olandija)	63	10	3	251	70	25	3	198	13 / 12
Šiaurės Makedonija	8	12	7	27	0	0	0	0	7 / 0
Ispanija	135	123	37	645	31	13	6	149	54 / 20
Švedija	0	0	0	17	4	2	0	9	1 / 1
Šveicarija	5	0	1	6	0	0	0	0	2 / 0
Jungtinė Karalystė	22	7	0	91	8	0	0	21+	4 / 2